

'Verkoop van exoten moet aan banden'

Jaarlijks voor miljoenen schade aan de natuur door planten en dieren.

door **Dylan de Gruij**

DEN HAAG - De verkoop van exotische planten en dieren die in de Nederlandse natuur veel schade kunnen aanrichten, moet aan banden worden gelegd. Vrijwillige afspraken met de handel waar het ministerie van Landbouw en Natuur (LNV) aan werkt, gaan niet ver genoeg.

Dat zeggen de Unie van Waterschappen en Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's), die voor de overheid alle plant- en diersoorten in Nederland bijhouden. Zij vrezen dat nieuwe exotische soorten door gebrek aan natuurlijke vijanden uitgroeien tot een regelrechte plaag. Ook het gisteren opgerichte Platform Stop Invasieve Exoten wil meer actie.

De Unie van Waterschappen wil dat de verkoop van uitheemse vijver- en aquariumplanten sterk wordt ingeperkt. Planten worden geregeld in de natuur gedumpt,

▶ **Exotische planten en dieren kunnen zoveel schade aan de Nederlandse natuur toebrengen dat onder meer de waterschappen pleiten voor een verkoopverbod.**

waar ze in korte tijd complete sloten en vaarten overwoekeren. Het uitbaggeren kost waterschappen jaarlijks miljoenen euro's.

Het ministerie van LNV wil binnenkort met tuincentra en dieren-specialisten een gedragscode afsluiten over exotische waterplanten. In de gedragscode belooft de branche de kleine waterleliebloem uit de schappen te halen en voorlichting te geven over de schade die exoten kunnen aanrichten. De waterschappen vinden die afspraken echter veel te vrijblijvend.

„Wij hebben onze steun opgezegd”, zegt een woordvoerder. „Handhaving is een groot probleem en de lijst met waterplanten in het convenant is ons te kort. Wij pleiten voor regelgeving, hoe moeilijk dat ook is, binnen de Europese Unie.” Andere groepen pleiten voor een verbod op onder meer de zonnebaars en de grijze en pallas eekhoorn.

Het ministerie van LNV laat weten in te zetten op vrijwillige afspraken met de branche. Tuinbranche Nederland verwerpt de kritiek op de afspraken met LNV. „Een verbod is heel makkelijk”, zegt directeur Han de Groot. „Maar het is net als met vuurwerk: als mensen die spullen willen, komen ze er toch wel aan. Daarom zien wij meer in voorlichting.”

Vijf veel voorkomende exoten in Nederland

- ▶ **Muskusrat:** bekendste exotische plaaggeest in Nederland. Ondernijnt met zijn gegraaf dijken en plant zich ongekend snel voort. Werd begin vorige eeuw door een Tsjechische graaf uit Alaska meegenomen voor in zijn achtertuin. Verspreidde zich snel daarna als een olievlek over Europa.
- ▶ **Grote waternavel:** nog altijd de enige exoot waar een verkoopverbod voor geldt. Overwoekert erg snel complete watergangen. Komt uit Noord-Amerika, maar groeit tegenwoordig zo'n beetje overal ter wereld.
- ▶ **Halsbandparkiet:** fladdert en kwettert in de Randstad. Komt oorspronkelijk uit noordelijk tropisch Afrika en India. Geïmporteerd als vollèrevogel.
- ▶ **Rode rivierkreeft:** komt uit Noord-Amerika en heeft als drager van de kreeftenpest de inheemse rivierkreeft in West-Europa vrijwel uitgeroeid.
- ▶ **Aziatisch lieveheersbeestje:** wordt al sinds de jaren zestig gebruikt als bestrijder van bladluis in Europa. Heeft zich pas recent in Nederland gevestigd. Gevreest wordt dat hij het Nederlandse lieveheersbeestje verdringt.